

Başvuru Numarası : 2022/09
Toplantı Tarihi/Sayısı : 8.2.2022/8
Karar Numarası : 2022/80
Başvuran : A. Ö.
: H. Y.
: Ö. H. K.
: V. A.
Başvuran Vekili : Av. F. Ö. ve Av. S. K.
Adres :-
Muhatap Kurum/Kişi :-
Muhatap Adres :-

I.BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru hükümlülerin dış dünya ile iletişimlerinin sağlanması talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Müvekkileri A. Ö., H. Y., Ö. H. K., V. A. adına vekilleri başvuru dilekçesinde, başvuranların İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde tutulduklarını, müvekkillerinin Covid-19 salgını sürecinde 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Hükümlünün Telefon ile Haberleşme Hakkı" başlıklı 66'ncı maddesi çerçevesinde aileleri ile en son 27.04.2020 tarihinde telefonla görüşebildiklerini, bu tarihten sonra bir yıl süreyle bu haktan yararlandırılmadıklarını, müvekkillerine yasaya aykırı şekilde kesintisiz tecrit uygulandığını, aile ve avukat ziyareti kapsamında fiziksel temasın sağlanması talebiyle 22.11.2021 tarihinde İnfaz Hakimliğine başvurduklarını, Bursa 4. İnfaz Hakimliği tarafından talebin reddedildiğini, karara itiraz ettiklerini, itirazı inceleyen Bursa 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından itirazın reddine karar verildiğini, müvekkillerinin dış dünya ile temasının sağlanmadığını, sekiz aydır müvekkillerinden hiçbir haber alamadıklarını iddia ederek Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna ziyaret gerçekleştirilmesini, avukat ve aile ziyaretlerinin gerçekleştirilmesinin sağlanmasını, iletişim araçlarının önündeki engellerin kaldırılmasını ve mağduriyete neden olduğu iddia edilen uygulamaların sonlandırılmasını talep etmektedirler.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı Yetkisi" kenar başlıklı 9'uncu maddesi: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" hükmünü haizdir.

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinde: "*Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*" hükmüne yer verilmiştir.

5. 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun "İnfaz hâkimliklerinin görevleri" başlıklı 4'üncü maddesinde: "*Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.*" infaz

hakiminin görevleri arasında sayılmıştır.

6. Anılan Kanun'un "İnfaz hakimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" başlıklı 6'ncı maddesinde ise: "(...) İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır. İtiraz, infaz hâkimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine (...) yapılır." hükmü yer almaktadır.

7. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Karar" başlıklı 271'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında: "Merciin, itiraz üzerine verdiği kararları kesindir; ancak ilk defa merci tarafından verilen tutuklama kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir." ifadesi yer almaktadır.

8. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesine göre: "(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesinde: "(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz." ifadesi yer almaktadır.

10. Söz konusu Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesi: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği(...), ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı (...) yönlerinden incelenir." hükmünü haizdir.

11. Mezkur Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun başvurulara ilişkin görevleri arasında sayılmıştır.

14. İnfaz Hakimliği Kanunu'nun 4'üncü maddesinde, hükümlü ve tutukluların dışarıyla ilişkilerine başka bir ifade ile ziyaretlerine ilişkin şikâyetlerini incelemek ve karara bağlamak infaz hakiminin görevleri arasında sayılmıştır. Yine aynı Kanunun 6'ncı maddesinde, infaz hâkimi kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebileceği; itirazın, infaz hâkimliğinin yargı çevresinde bulunan ağır ceza mahkemesine yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

15. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde

olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görölmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceği düzenlenmiştir.

17. Başvuru dilekçesi ve eklerinden, başvuranların vekilleri tarafından başvuruya konu talepler hakkında Bursa 4. İnfaz Hakimliğine şikayet başvurusunda bulunulduğu, Bursa 4. İnfaz Hakimliğinin 22.11.2021 tarihli, 2021/... Esas ve 2021/... Karar sayılı kararında "A. Ö., H. Y., Ö. H. K., V. A. hakların avukatları ile görüşmelerinin sağlanması talebi hakkında Bursa 4. İnfaz Hakimliği'nin 12.10.2021 tarih 2021/... Esas, 2021/... Karar sayılı kararı ile adı geçenlerin avukatları ile görüşmelerinin kısıtlanması yönünde karar verildiği, aileleri ile ziyaretlerinin sağlanması yönünde talepleri hakkında İmralı F Tipi Kapalı Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Disiplin Kurulu Başkanlığının 18.08.2021 tarih, 2021/... sayılı kararı ile her hükümlü hakkında ayrı ayrı 3 ay süreyle Ziyaretçi Kabulünden Yoksun Bırakılma Kararı verildiği ve bu karara yasal süre içinde şikayette bulunulmadığı" gerekçesiyle talep ve şikayetlerin reddine karar verdiği, mezkur karara karşı itiraz kanun yolu kullanılarak Ağır Ceza Mahkemesine itirazda bulunulduğu, Bursa 1. Ağır Ceza Mahkemesinin kesin olarak itirazın reddine karar verdiği anlaşılmaktadır.

18. Başvuruda yer alan iddialar yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, söz konusu talebin yargıya intikal ettiği ve yargı organlarınca karara bağlandığı, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

IV. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 08.02.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ

Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

Üye

e-onaylıdır

Ünal SADE

Üye